

“Didaktički materijali za početno čitanje i pisanje”

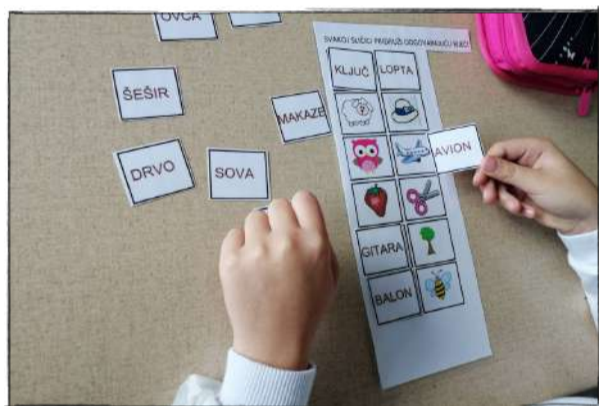

EDINA SMAJIĆ
Prof. razredne nastave
JU OŠ “Miladije” Tuzla

MOJA PRAKSA...

Rad u prvom razredu je veliki izazov za svakog učitelja, posebno ako u tom razredu imate učenike koji sporije i teže usvajaju nastavne sadržaje, bilo zbog uslova u kojima žive, bilo zbog izostanka podrške kod kuće u izradi domaće zadaće ili zbog nekih razvojnih poteškoća. U tim izazovima učitelji trebaju što više motivisati i zainteresovati učenike za rad. Tu sam prepoznala svoju ulogu i misiju. Htjela sam da svi učenici uspiju u učenju. Učenje kroz igru je u ovom uzrastu jako bitno. Oni kroz igru razvijaju maštu, kreativnost, pokretljivost, pažnju, govor, ali ono najvažnije usvajaju znanje i razvijaju samopouzdanje. Razvojem samopouzdanja djeca prevazilaze strah od neuspjeha. To je bitno kod njih, jer ako svaki dan ne mogu uraditi neki postavljeni zadatak, oni se povlače i nemaju više volje i želje za rad.

VEZA SA NASTAVNIM PLANOM I PROGRAMOM

Praksa je integrisana u nastavni plan i program tako što smo izrađivali didaktički materijal prateći sadržaj nastavnog plana i program.

Od prvog radnog dana u školi, pored udžbenika koje sam imala, počela sam samoinicijativno izrađivati dodatne didaktičke materijale. Pratila sam nastavni plan i program, nastavne jedinice i tim redoslijedom sam pravila dodatne materijale. To sam radila da sebi olakšam posao ali i iz ljubavi prema svom pozivu. Volim vidjeti kada djeca postižu dobre rezultate koristeći dodatne didaktičke materijale. To mi je satisfakcija u mom poslu i pozivu. Nastavila sam izrađivati materijale za II, III, IV razred, koji prate plan i program. Izrada dodatnog materijala za nastavu, meni barem nije teret jer sam vidjela pozitivne rezultate, a kada vidite rezultate onda raste i motivacija. Naravno porast motivacije u radu je bio prisutan i kod svih učenika u razredu. To je pozitivna energija koja se širi i osjeti.

PRAKSU SAM PROVELA ZATO ŠTO...

Za realizaciju ove prakse sam se odlučila jer sam imala potrebu za dodatnim materijalima koji bi olakšali meni rad, a djeci učenje. U razredu sam imala učenike koji su sporije usvajali nastavni sadržaj. Kada sam počela izrađivati ovaj materijal imala sam sedam učenika kojima je trebala dodatna podrška i koji su veoma često izostajali sa nastave. Zato sam počela izrađivati taj raznovrsni didaktički materijal za početno čitanje i pisanje.

Svih sedam učenika su bili iz socio-ekonomski marginaliziranih porodica koji kod kuće nisu imali podršku u učenju jer njihovi roditelji ne znaju čitati i pisati. Roditelji im nisu mogli kupiti dodatne materijale kako bi ih zainteresirali za rad. Tih sedam učenika nisu mogli pratiti plan i program kao ostala djeca. Uvijek su bili tu kao posmatrači i onda sam odlučila da moram aktivirati te učenike. Zato sam se opredijeli za izradu didaktičkog materijala. Zahvaljujući MIOS-u i projektu “1km2 obrazovanja”, uz podršku pedagogice Selme Teparić i učenika sedmog razreda koje sam ja također učila, uspjeli smo napraviti jako kvalitetan materijal koji mogu koristiti mnoge generacije učenika.

ŠTA SE KOD UČENIKA PROMIJENILO

Učenje na ovaj način za učenike bilo je puno zanimljivije i lakše. Napredak u učenju je bio vidljiv. Učenici su iskazivali zadovoljstvo kada nauče nešto novo. Stekli su samopouzdanje. Smanjio se broj izostanaka sa nastave. Svaki dan su tražili nove zadatke i materijale za rad. Čim dođu u školu pitaju me šta će raditi i ništa im nije bilo teško jer su zainteresirani za nove zadatke i nova znanja.

Nakon korištenja ovog materijala, učenici prepoznaju i pišu velika i mala štampana slova latinice, samostalno sastavljaju slovaricu abecede, čitaju i pišu slogove, sastavljaju riječi od slogova, pišu samostalno po diktatu, čitaju i pišu kraće i duže riječi i rečenice, spajaju slagalice slika-riječ itd, itd. Sve su to pokazatelji da je materijal koristan u savladavanju početnog čitanja i pisanja. Materijal mogu koristiti učenici koji rade po prilagođenom planu i programu, djeca u pripremnim odjeljenjima, u obdaništima, defektolozi itd...

ŠTA JE BILO TEŠKO

Izazov je bio raditi sa učenicima koji su sporije usvajali nastavno gradivo predviđeno nastavnim planom i programom. Drugi izazov je bio minimalna saradnja roditelja sa školom. Roditelji tih učenika također nisu znali čitati i pisati pa je izostajala podrška, u učenju, djeci kod kuće. Pored navedenih izazova također sam imala izazove sa materijalom. Problem koji se svakodnevno javljao bio je materijalne prirode, kako nabaviti materijal sa što manje ulaganja. Tokom rada u školi dodatno sam vodila i ekološku sekciju, pa sam stari papir i plastične čepove reciklirala i koristila za pojedine materijale što mi je bilo od velike pomoći. Međutim, to je bio materijal kratkog vijeka, za jednokratnu upotrebu. Ovaj novi materijal namijenjen je za dugotrajniju upotrebu jer je plastificiran i po njemu učenici mogu pisati više puta.

ŠTA SE KOD MENE PROMIJENILO NAKON PRAKSE

Bilo je mnogo pozitivnih rezultata, certifikata i pohvala na moja rad. Nakon primjene ove prakse uslijedile su pohvale, nagrade, radionice koje sam realizovala za kolege i kolegice na području Tuzlanskog kantona, pozitivni komentari i sl. Sve su to bili pokazatelji da sam odradila dobar posao. Nastavila sam i dalje izrađivati korisne materijale. Poslije materijala za početno čitanje, izradila sam didaktičke materijale za matematiku. Sve što radim se završava u učionici. Međutim, poslije izrade i primjene ovog materijala i ja sam postala puna samopouzdanja, eto čak sam izašla iz učionice, držala radionice za kolegice i kolege što ja do tada nikada nisam ni pomišljala da ću uraditi.

Bitno za naglasiti je da sam se sa praksom koju sam provela prijavila i na konkurs „Ponosni na svoju školu“ koji je raspisao OSCE u okviru teme „Uključenost Roma“. Konkurs je bio za uključivanje, pomoć i podučavanje Roma.

Prijavila sam se i osvojila prvu nagradu. Među ukupno 103 inkluzivne prakse, osvojila sam prvu nagradu u Bosni i Hercegovini. Dobila sam jako vrijednu nagradu, a to je pametna tabla i projektor. To će mi puno olakšati rad u učionici.

KOLEGAMA/ICAMA BIH PORUČILA...

Rado dijelim svoje materijale sa kolegicama i kolegama iz cijelog kantona, ali isto tako volim čuti dobre ideje i nastavne prakse drugih uspješnih nastavnika.

Ono što bih poručila svim kolegama i kolegicama jeste „Olakšajmo rad jedni drugima razmjenjujući korisne materijale i savjete“ i „Znanje se dijeljenjem množi“.

